

Australian Government
Australian Taxation Office

अष्ट्रेलियामा करः
तपाईंलाई थाहा पाउनु पर्ने
कुराहरू

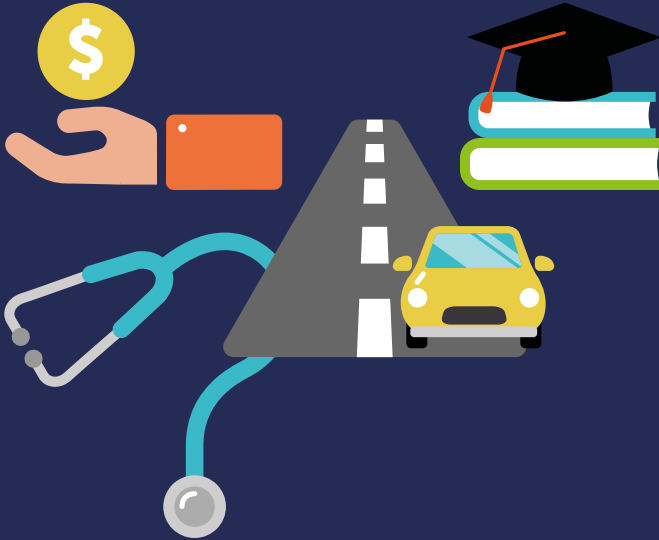
ato.gov.au

हामी किन कर तिर्छौं?

कर मानिस तथा व्यवसायहरूले अष्ट्रेलियन सरकारलाई तिर्ने रकम हो जसबाट निम्नलगायतका सेवाहरू उपलब्ध गराईन्छ:

- स्वास्थ्य
- शिक्षा
- रक्षा
- बाटो तथा रेलबाटो
- Centrelink – Services Australia बाट सामाजिक सुरक्षा तथा अन्य भुक्तानीहरू।

अष्ट्रेलियाका बासिन्दा भएर हामी असल स्वास्थ्य प्रणालीमाथिको पहुँच, गुणस्तरीय शिक्षा तथा थुप्रै सामुदायिक सुविधाहरू (जस्तै पार्क तथा खेलमैदान) को उपयोग गरिरहेका छौं जसलाई कर संकलनमार्फत सहायता मिल्छ।

तपाईले कति कर तिर्नुहुनेछ

तपाईले तिर्ने करको मात्रा निम्न कुरामा भर पर्छ:

- तपाई करको लागि अष्ट्रेलियाको बासिन्दा हो कि हैन
- तपाईले कति आम्दानी कमाउनुहुन्छ
- तपाईसँग एकभन्दा बढी काम छ कि छैन
- तपाईको tax file number (कर फाइल नम्बर) (TFN) छ कि छैन – यो तपाईको व्यक्तिगत परिचय नम्बर हो जुन तपाईले आफ्नो रोजगारदातालाई भन्नुपर्छ।

यदि तपाईले TFN पाउनु अघि नै काम शुरू गर्नुभयो भने तपाईले TFN पाउन र रोजगारदाताका लागि दिन तपाईसँग २८ दिन समय पाउनु हुन्छ। यदि तपाईले त्यसो गर्नुभएन भने तपाईको रोजगारदाताले तपाईको तलबबाट उच्च दरमा कर काट्नुपर्छ।

तपाईले कति कर तिर्नु पर्छ भन्ने बारे थप जानकारी पाउनको लागि ato.gov.au/rates हेर्नुहोस्।

काम गर्न शुरू गर्नुभन्दा पहिले

अष्ट्रेलियामा काम गर्ने अनुमति

यदि तपाईं विदेशी हुनुहुन्छ भने तपाईंले गृह मामिला विभाग (Department of Home Affairs) बाट अष्ट्रेलियामा काम शुरू गर्नुअघि अनुमति लिनुपर्छ। Home Affairs ले तपाईंलाई अष्ट्रेलियामा काम गर्ने अनुमति दिने भिसा लगायत अन्य उपयोगी जानकारी उपलब्ध गराउन सक्छ।

अष्ट्रेलियामा काम गर्ने अनुमतिको बारेमा थप जानकारी पाउनको लागि homeaffairs.gov.au हेर्नुहोस्।

कर फाइल नम्बर (tax file number) लिंदा

तपाईंको कर फाइल नम्बर (TFN) तपाईंको व्यक्तिगत परिचय नम्बर हो। TFN निःशुल्क प्राप्त हुन्छ।

काम शुरू गर्नुभन्दा अगाडि हामी तपाईंलाई TFN लिनका लागि सुझाव दिन्छौं अन्यथा तपाईंले धेरै कर तिर्नुहुनेछ। हामी व्यक्ति, व्यवसाय तथा अन्य संगठनहरूलाई परिचय तथा रेकर्ड राख्ने कामका लागि TFN जारी गर्छौं।

तपाईंले आफ्नो TFN को लागि कसरी निवेदन दिने भन्ने कुरा तपाईंको परिस्थितिमा निर्भर गर्छ। थप जानकारीको लागि ato.gov.au/tfn हेर्नुहोस्।

यदि तपाईं अष्ट्रेलियामा बसाइ सार्दै हुनुहुन्छ वा अस्थायी बसोबास भिसामा हुनुहुन्छ जसले तपाईंलाई अष्ट्रेलियामा काम गर्ने अनुमति दिन्छ भने तपाईंले अनलाइन TFN का लागि ato.gov.au/tfnautoreg मा अनलाइन आवेदन दिन सक्नुहुन्छ।

जब तपाईंले आफ्नो निवेदन भर्नुहुन्छ तपाईंको परिचय प्रमाणित गर्ने कागजात तपाईंलाई चाहिन्छ।

तपाईंको TFN आवेदनको प्रकृयाका लागि र तपाईंको ठेगानामा TFN पठाउनका लागि 28 दिनसम्मको समय लाग्न सक्छ।

TFN

तपाईंको TFN लाई सुरक्षित राख्नु

तपाईंको TFN तपाईंको जीवनभर सम्म एउटै हुन्छ। त्यसैले यसलाई सुरक्षित राख्नुहोस्। यदि तपाईंले आफ्नो नाम वा ठेगाना परिवर्तन गर्नुहुन्छ, जागिर बदल्नुहुन्छ, अर्को राज्यमा सन्तुहन्छ वा विदेश जानुहुन्छ भने पनि तपाईंले उही TFN राख्नुहुन्छ।

तपाईंको TFN लाई तपाईंको साथी वा नातेदार लगायत अरू कसैलाई पनि प्रयोग गर्न नदिनुहोस्। अरू कसैलाई प्रयोग गर्न दिनु, अरूलाई जिम्मा दिनु वा बिक्री गर्नु अपराध हो।

तपाईंको TFN निम्न अवस्थामा वा संस्थालाई मात्र दिनुहोस्:

- हामीलाई तपाईंको कर रेकर्डलाई छलफल गर्दा
- तपाईंले काम शुरू गरेपछि आफ्नो रोजगारदातालाई, तर कामको निवेदनमा यसलाई प्रदान नगर्नुस्
- तपाईंको बैंक वा अन्य वित्तीय संस्थाहरूलाई
- Services Australia लाई
- तपाईंको दर्तावाल कर एजेन्टलाई
- तपाईंको सुपरएनुएसन (सुपर) कोषलाई।
- तपाईंको उच्च शिक्षा प्रदायक वा विश्वविद्यालयलाई विद्यार्थी ऋणको लागि पहुँच पाउन, जस्तै उच्च शिक्षा ऋण कार्यक्रम (Higher Education Loan Program -HELP)।

तपाईंको TFN हराएमा, चोरी भएमा वा दुरूपयोग भएमा **1800 467 033** मा फोन गरेर हामीलाई तुरुन्त सम्पर्क गर्नुहोस्।

तपाईंको TFN तथा अन्य व्यक्तिगत परिचयका विवरणहरू सुरक्षित राख्नाले परिचयसम्बन्धी अपराधबाट जोगाउन मद्दत गर्छ।

परिचयसम्बन्धी अपराध मानिसहरूले अपराध गर्नका लागि अरूको परिचयको विवरण प्रयोग गर्दा हुने गर्छ।

ठगी (स्क्याम) इमेल, फ्याक्स, एसएमएस सन्देश तथा फोन कलहरू विश्वासलाग्दा देखिन हुन सक्छन्। ईमेल वा एसएमएसमा तपाईंको TFN, पासवर्ड वा अन्य संवेदनशील जानकारी समावेश नगर्नुहोस्। सावधान हुनुहोस् र यदि तपाईं कुनै सञ्चार हामीबाट भएको कुरामा शंका लाग्छ भने हाम्रो स्क्याम (ठगी) हटलाइन **1800 008 540** मा फोन गर्नुहोस्।

तपाईंको व्यक्तिगत विवरण कसरी सुरक्षित राख्ने भन्ने बारे थप जानकारी पाउनको लागि:

- तपाईंको विवरणको सुरक्षा
– ato.gov.au/identitycrime
- कर स्व्याम (ठगी)
– ato.gov.au/scams
- परिचयसम्बन्धी अपराध
– ato.gov.au/identitytheft
- scamwatch.gov.au

अष्ट्रेलियन व्यवसाय नम्बर (ABN) व्यवसायका लागि हो

अष्ट्रेलियामा काम गर्नको लागि सबैले अष्ट्रेलियन व्यवसाय नम्बर (ABN) पाउँदैनन् वा उनीहरूलाई आवश्यकता पर्दैन। तपाईंसँग ABN हुनु भनेको तपाईंले:

- आफ्नै व्यवसाय चलाउँदै हुनुहुन्छ
- आफ्नो कर आफै तिर्नुपर्ने हुन्छ
- आफ्नो सुपरका आफै तिर्नुपर्ने हुन सक्छ
- यदि तपाईं घाइते भएमा त्यसका लागि बीमा नगरेको हुन सक्छ।

ABN को आवेदन दिने बारे थप जानकारी पाउनको लागि abr.gov.au मा जानुहोस्।

जब तपाईं काम गर्न शुरु गर्नुहुन्छ

tax file number declaration (घोषणा) पूरा गर्नुहोस्

जब तपाईं काम गर्न शुरु गर्नुहुन्छ तपाईंको कामदारले उनीहरूलाई तपाईंको TFN र व्यक्तिगत जानकारी बताउनका लागि तपाईंलाई (Tax file number declaration घोषणा) (NAT 3092) भर्नाका लागि अनुरोध गर्नेछ।

तपाईंले कति कर तिर्नुपर्छ भन्ने निक्योल गर्नका लागि तिनीहरूले यस घोषणाको प्रयोग गर्नेछन्।

तपाईंसँग यो घोषणा पूरा गर्न र त्यो तपाईंको रोजगारदातालाई दिनका लागि २८ दिनको समय पाउनु हुन्छ। यदि तपाईंले त्यसो गर्नुभएन भने तपाईंको रोजगारदाताले तपाईंको तलबबाट अधिकतम दरमा कर काट्नुपर्छ।

सुपरएनुएसन

सुपर अष्ट्रेलियाको निवृत्तिभरण वचत प्रणाली हो। यो तपाईंको रोजगारी जीवनबाट तपाईंले अवकाश लिए पछि प्रदान गर्न छुट्याइएको रकम हो।

नयाँ काम शुरू गर्दा सुपरले कसरी काम गर्छ भन्ने बुझ्न र तपाईंको हक तथा अधिकारहरू के हुन् भन्ने थाहा पाउन महत्वपूर्ण हुन्छ। तपाईंले अहिले तथा भविष्यमा गर्ने निर्णयहरूले तपाईंले अवकाश प्राप्त गरेपछिको जीवनशैलीलाई प्रभाव पार्नेछ।

अनिवार्य रोजगारदाता सुपर योगदान तपाईंको तलबको अतिरिक्त रकम हो। धेरैजसो मानिसहरूले कुन अष्ट्रेलियन सुपर कोषमा ती रकमहरू जम्मा गर्ने भनेर रोज्न सक्छन्।

सामान्यतया, यदि तपाईंलाई एक क्यालेन्डर महिनामा \$४५० वा बढी भुक्तानी गरिन्छ भने तपाईंको रोजगारदाताले तपाईंले कमाएको रकमको प्रतिशतले हुने रकम तपाईंको सुपर खातामा योगदान गर्नुपर्छ।

सुपरको बारेमा थप जानकारी पाउनको लागि ato.gov.au/super हेर्नुहोस्।

तपाईंको सुपरको जाँच कसरी गर्ने भन्ने बारे थाहा पाउन ato.gov.au/trackyoursuper मा जानुहोस्।

दाखिला गर्नु

कर दाखिला (tax return) गर्दा

व्यक्तिगत रूपमा तपाईंले ट्याक्स रिटर्न (tax return) गर्नुपर्छ यदि:

- तपाईंले कर वर्ष (1 जुलाई देखि 30 जुन) मा कर तिरेको छ
- तपाईंको करयोग्य आय (Centrelink भत्ता वा भुक्तानीसहित) निवासीहरूको लागि तोकिएको सीमा भन्दा माथि थियो – ato.gov.au/DoINeedToLodge हेर्नुहोस्
- हेर्नुहोस्। तपाईं एक विदेशी निवासी हुनुहुन्छ र कर वर्षको अवधिमा अष्ट्रेलियामा \$१ वा बढी कमाउनु भएको थियो (गैरआवासीयलाई रोक लगाएको विथहोल्डिंग (withholding) कर बाहेकमा)
- यदि तपाईं स्थायीरूपमा वा एक कर वर्षभन्दा बढीका लागि अष्ट्रेलिया छोड्दै हुनुहुन्छ भने पनि तपाईंले कर दाखिला गर्नुपर्छ।

तपाईंले कर दाखिला गर्न आवश्यक विवरणहरू

ट्याक्स रिटर्न दाखिला गर्नका लागि तपाईंलाई निम्न कुराहरू थाहा हुनुपर्दछ:

- तपाईंको कामबाट वा बैंक ब्याज वा लगानीहरूबाट तपाईंले कति आमदानी गर्नुभयो
- कति कर रोकियो (tax withheld) अर्थात् तपाईंको रोजगारदाताले तपाईंको तलबबाट कति रकम कटाउनु भयो र हामीलाई पठाउनुभयो
- तपाईंले दावी गर्नु हुने कटौतीहरू र कर अफसेटका बारे।

कटौती भनेको तपाईंले आफ्नो कर घटाउन दावी गर्न मिल्ने रकम हो। धेरैजसो कटौती कामसँग सम्बन्धित खर्च हो। यो त्यस्तो रकम हो जुन तपाईंले आफ्नो आय आर्जनमा मद्दत गर्ने शिलशिलामा खर्च गर्नुभएको छ। त्यसको दावी गर्न तपाईंले निम्न कुराहरू देखाउनुपर्ने हुन्छ:

- कमाएको आम्दानीसँग प्रत्यक्षरूपमा सम्बन्धित खर्चहरू
- खर्चहरू निजी प्रकारको हौईन
- तपाईंको खर्च प्रमाणित गर्ने तपाईंसँग रेकर्ड छ (जस्तै रसिद)।

तपाईंको रोजगारदाताले तपाईंलाई आय विवरण (income statement) वा भुक्तानीको सारांश (payment summary) प्रदान गर्न आवश्यक छ। यसले तपाईंले कति कमाइ गर्नुभयो र कति कर तिर्नुभयो भन्ने कुरा देखाउँछ।

ट्याक्स रिटर्न (tax return) गर्न मद्दत गर्ने जानकारीको लागि:

- ato.gov.au/whentolodge
- ato.gov.au/incomemustdeclare
- ato.gov.au/deductions
- ato.gov.au/incomestatement

रेकर्ड राख्ने

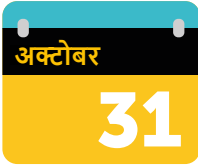
जब तपाईंले आफ्नो कर दाखिला गर्नुहुन्छ हामी त्यसलाई प्रकृत्यामा लैजान्छौं र तपाईंले करको सही रकम तिर्नु भएको छ छैन हामी जान्नेछौं। हामी मूल्यांकनको सूचना (notice of assessment) दिएर तपाईंलाई परिणामका बारेमा जानकारी दिनेछौं।

तपाईंले रेकर्डहरूलाई, जस्तै तपाईंले दावी गर्ने कुनै पनि कटौतीका रसिद, सुरक्षित राख्नुपर्छ। तपाईंले ती रेकर्डहरूलाई कर दाखिला गर्ने मितिदेखि कम्तीमा पाँच वर्षसम्म आफूसँग राख्नुपर्छ। ती रेकर्डहरू देखाउनका लागि हामी तपाईंलाई अनुरोध गर्न सक्छौं।

रेकर्ड राख्ने साधनको बारे थप जानकारी पाउनको लागि ato.gov.au/taxrecords हेर्नुहोस्।

myDeductions तपाईंको खर्च तथा आम्दानीको रेकर्डलाई एउटै थलोमा राख्नुका लागि एक सुविधाजनक तरिका हो। तपाईंको स्मार्ट उपकरणहरूमा ATO app (एप) डाउनलोड गर्नुहोस् र myDeductions आइकन (चिह्न) लाई रोज्नुहोस्। ato.gov.au/app मा जानुहोस्।

myDeductions साधनको बारे थप जानकारी पाउनको लागि ato.gov.au/myDeductionatoapp हेर्नुहोस्।

तपाईंको ट्याक्स रिटर्न भर्नुहोस् र बुझाउनुहोस्

कहिले दाखिला गर्ने

यदि तपाईं आफ्नो tax return तयार र दाखिला गर्दै हुनुहुन्छ भने तपाईंले ३१ अक्टोबर भित्र गरिसक्नुपर्छ। यदि तपाईं पहिलोपटक कर एजेन्टको प्रयोग गर्दै हुनुहुन्छ वा गत वर्षको भन्दा फरक एजेन्ट लिँदै हुनुहुन्छ भने तपाईंले उनीहरूलाई ३१ अक्टोबरभन्दा अगावै सम्पर्क गर्नुपर्छ।

यदि तपाईंले आफ्नो कर फिर्ता दाखिला गर्नुभएन र तपाईंले हामीलाई तिर्नुपर्ने रकम तिर्नुभएन भने तपाईंले जरिवाना तिर्नुपर्ने हुन्छ।

myTax प्रयोग गरेर अनलाइन दाखिला गर्नुहोस्

तपाईंले myTax को प्रयोग गरेर अनलाइन दाखिला गर्न सक्नुहुन्छ। यो छिटो, सजिलो, सुरक्षित अनलाइन दाखिला गर्ने तरिका हो।

myTax प्रयोग गर्नका लागि तपाईंले सर्वप्रथम एउटा myGov खाता खोल्नुपर्छ र तपाईंको खातालाई ATO अनलाइन सेवामा जोड्नु पर्छ।

ato.gov.au/firstreturn मा जानुहोस्।

दर्तावाल कर एजेन्टमार्फत दाखिला गर्नुहोस्

तपाईंको ट्याक्स रिटर्न तयारी र दाखिला गर्नका लागि एक दर्तावाल कर एजेन्टको प्रयोग गर्न सक्नुहुन्छ। तपाईंले उनीहरूलाई ३१ अक्टोबरभन्दा अगावै सम्पर्क गर्नुपर्छ। तपाईंले एक दर्तावाल कर एजेन्ट भेटाउन सक्नुहुन्छ वा तिनीहरू दर्ता भएका कर एजेन्ट हुन वा होइनन् जाँच गर्न ato.gov.au/lodgewithanagent मा जानुहोस्।

दाखिला गर्नका लागि अतिरिक्त मद्दत

यदि तपाईंलाई कर दाखिला गर्न मद्दतको आवश्यकता भएमा तपाईंले Tax Help कार्यक्रमको प्रयोग गर्न सक्नुहुन्छ।

Tax Help एक ATO-द्वारा प्रशिक्षित समूह र मान्यताप्राप्त सामुदायिक स्वयंसेवकहरू हुन्। उनीहरूले मानिसहरूलाई myTax प्रयोग गरेर उनीहरूको कर दाखिला गर्नका लागि अनलाइन निःशुल्क तथा गोप्य सेवा प्रदान गर्छन्।

यो अष्ट्रेलियभरका सबै राजधानी शहर तथा थुप्रै प्रादेशिक क्षेत्रमा जुलाई देखि अक्टोबरसम्म उपलब्ध हुन्छ।

Tax Help को बारेमा थप जानकारी पाउनको लागि ato.gov.au/taxhelpprogram हेर्नुहोस्।

f   **in**

ato.gov.au